

مقاله « شبکه ی اجتماعی با کاربرد فرهنگی»

پژوهش و نگارش: مهندس فرشید خیرآبادی - مهندس شادی زهره وندی

در هیاهوی گوناگونی شبکه های اجتماعی (Social Network) گاهی شبکه ای هم برای کارهای جدی پدیدار می شود. اکنون و اینجا، به یکی از آنها می پردازیم؛ باشد که برای نویسندگان، ناشران و بویژه دلباختگان فرهنگ و کتاب سودمند افتد.

شبکه اجتماعی با نام: خوش خوان ها (goodreads)

این شبکه با آدرس [<http://www.goodreads.com>] برای کتاب و کتاب خوانان در دسترس است. نوع سایت: کاتالوگ و انجمن، برای گفتگو و چالش در حوزه ی کتاب، مقالات، مجله ها و انواع نشریات است. می توان گروه هایی در سایت ساخت و با آنان در مورد ژانرهای مختلف کتاب ها و نشریات گفت و شنود کرد. این درحالی ست که «گودریدز» به جز سایت، با استفاده از «اپ» های موبایلی در پلتفرم های «اندروید» و «آی او اس» نیز در دسترس است و می توان با اکانت های دیگر شبکه های اجتماعی به آن وارد شد و یا رایگان ثبت نام کرد. در همان صفحه ی ورودی، «گودریدز» به شما گوشزد می کند که این سایت برای چه کسانی است و اینکه ناشران و نویسندگان با عضویت در آن می توانند کتاب های خود را به بیش از چهل میلیون

کاربر معرفی و تبلیغ کنند. جالب است بدانید این سایت آنقدر مشهور و محبوب شد که در نیمه ی سال 2013 شرکت آمازون آن را در ازای مبلغی که به شکل راز باقی ماند، خرید و در مالکیت کامل خود درآورد. گفتنی ست که سایت دارای یک الگوریتم توکار است (بر اساس مفاهیم هوش مصنوعی و هوش ماشین های یادگیرنده) که بر اساس کتاب هایی که شما «لایک» کرده، «امتیاز» یا رتبه داده اید و یا در گذشته خوانده یا پیشنهاد داده اید، یاد می گیرد که سلیقه شما چیست و کدام کتاب ها را دوست خواهید داشت و آنها را به صورت خودکار به شما معرفی کرده و پیشنهاد می دهد. اما به نظر ما این الگوریتم در حال حاضر چندان باهوش نیست.

تاریخچه:

این سایت در سال 2007 توسط دو کارآفرین حوزه آی تی با سرمایه ی شخصی بنیان گذاری شد و در سال 2008 توسط «فرشتگان سرمایه گذاری» حمایت شد اما اکنون به مالکیت شرکت - عظیم کتاب فروشی و خرده فروشی - آمازون (amazon) درآمده است و در طی این سال ها فعالیت رسمی و بدون وقفه دارد. خوانندگان ایرانی در آن کم نیستند! کتاب های فارسی هم در آن معرفی و تبلیغ شده اند و تقریبا از سال 2010 ایرانیان در آن حضور یافته اند. نویسندگان ایرانی مرده و زنده در آن «صفحه» اختصاصی دارند که متاسفانه چون به دست خود نویسنده و یا کارگزار

(agent) رسمی ایشان ساخته نشده، رسمیت ندارند و «نشان» یا لوگوی گودریدز را در اختیار ندارند. مشکل دیگر هم برای نویسندگان ایرانی این است که: نام نویسنده باید به زبان انگلیسی باشد تا تایید شود.

به چه کار می آید و چه کاری می توان کرد؟

پس از ورود به «گودریدز» با «جریان داده ها» یا استریم به شکل فیسبوکی آن روبرو می شوید و پرسش های گوناگونی در ذهن تان شکل می گیرد: به چه کار می آید و چه کاری می توان در آن کرد؟ پاسخ این است: جامعه مجازی برای کتاب خوانان و کتاب دوستان که هر لحظه در آن کتابی معرفی می شود، توصیه می شود و «امتیاز» (Rate this book) می گیرد. هر کاربر در آن قفسه شخصی کتاب دارد و می تواند به آن کتاب بیفزاید، نگهداری کند و به دیگران پیشنهاد کند. کاربران در هر سال در رای گیری شرکت می کنند تا کتاب منتخب سال را برگزیده و کتاب و نویسنده آن به شهرت رسیده و جایزه دریافت کند. در آن می توان «دوست یابی» کرد و دوستان شما با امتیاز دادن به کتاب ها و توصیه ی آنها به شما در برگزیدن کتاب خوب کمک تان می کنند. پیام رسانی و ارسال آن در این شبکه اجتماعی فراهم شده است و شما مستقیماً می توانید به دوست دیگری پیام بفرستید و دریافت کنید حتی نویسنده ها از امکان خبرنامه و پیام رسانی گروهی برای آگاه سازی

دیگران از رویداد های نشر خود برخوردارند. می توان با بیوگرافی نویسنده ها روبرو شد و کتاب های آنها را بررسی کرد و فهمید دیگر خوانندگان در مورد آن کتاب چه گفته اند. کاربران به کتاب هایی که خوانده اند «امتیاز» می دهند و می گویند کتاب جالبی که در آینده خواهند خواند کدام است. پس از خوانش کتاب، نقد و نظر هایشان را در مورد آن در قسمت «کامنت» ها و یا در «گروه» ها می نویسند. گودریدز، مستقیماً به فیسبوک و تویتر کاربران متصل می شود و با اجازه آنها، کارهای انجام گرفته در گودریدز را با دیگر دوستان شان در شبکه های اجتماعی دیگر، همسان و به روز می کند. (دوستانی که ممکن است در گودریدز حضور نداشته باشند.)

صفحه ی نویسندگان:

برای نویسندگان صفحه ای اختصاصی تولید می شود که در آن اطلاعات نویسنده - همچون بیوگرافی جامع، عکس، آدرس سایت، نشانی تویتر و ... - آورده شده تا ایشان بهتر شناسانده شوند و راه های ارتباطی با نویسنده به شکل کامل در اختیار بازدید کننده قرار بگیرد. دستداران نویسنده ها می توانند به دو روش «دوستی» یا «دنبال کننده» همیشه با نویسنده محبوب خود همراه باشند. این مهم در صورتی است که نویسنده در سایت پذیرفته و به او نشان گودریدز اعطا شده باشد. متأسفانه هنوز نویسندگان انگشت شمار ایرانی در آن رسماً پذیرفته شده اند،

هرچند که پذیرش نویسنده بسیار راحت تر از چند سال پیش شده است.

صفحه ی ویژه کتاب:

هر کتاب در صورت ثبت - توسط ناشر کتاب که حق تالیف کتاب را در اختیار دارد - صفحه ای ویژه دارد که در آن «جلد کتاب» و مشخصات «فیپا» ی آن درج شده و کاربران با ورود به آن می توانند همه چیز در مورد آن کتاب را بخوانند و بدانند، از امتیاز کتاب تا امتیاز نویسنده. این صفحه به صفحه ی نویسنده لینک شده و تودرتو می توان هم مشخصات کتاب و هم مشخصات نویسنده را رویت کرد. گاهی به انتخاب ناشر کتاب، مختصری از کتاب و یا شرحی بر کتاب در این صفحه گنجانده می شود و از همینجا به دیگر آثار نوشته شده توسط نویسنده ی این کتاب دسترسی داشت. می توان به کتاب امتیاز داد یا گفت که برای آینده آنرا خواهیم خواند (Want to Read). بیوگرافی نویسنده کتاب و ژانر ادبی و هنری کتاب نیز قابل مشاهده است. در نهایت با دیگران در مورد آن کتاب گفت و شنود کرد و از همانجا نیز کتاب را سفارش داده و وارد سایت فروشنده ی کتاب شده و آنرا چه به شکل نسخه ی کاغذی و یا نسخه الکترونیک خریداری کرد. حتما می توان کتاب را در شبکه های اجتماعی دیگر، «هم گذاری» کرد (به اشتراک گذاردن).

کلام آخر اینکه، باید کوشش کنیم آرام آرام از شبکه های اجتماعی بی سروته دوری کرده و به شبکه ها و جوامع اینترنتی حرفه ای و جدی وارد و از نیکی های آن بهره مند شویم. تعالی کشور در گرو دست یازیدن به ابزار های نوین است. گودریدز می تواند محلی باشد برای تشویق به کتاب خوب خواندن.